

**Фаъолияти Департаменти
мониторинги молиявии назди
Бонки миллии Тоҷикистон
дар соли 2021**

Ихтисор

БМТ	Бонки миллии Тоҷикистон
БХМ ҚД/МТ	Баҳодиҳии хавфи миллии қонунигардони даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузори терроризм
ГАО	Гурӯҳи Авруосиё оид ба муқовимат ба қонунигардони даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузори терроризм
Департамент	Департаменти мониторинги молиявӣ назди Бонки миллии Тоҷикистон
ИДМ	Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил
МКМ	Мақомоти кашшофии молиявӣ
МҚД/МТ/МПСҚО	Муқовимат ба қонунигардони (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом
ФАТФ	Гурӯҳи татбиқи чораҳои молиявӣ
ШРМКМ ИДМ	Шӯрои роҳбарони мақомоти кашшофии молиявии кишварҳои иштирокчи ИДМ

Муқаддима

Бо назардошти пешбурди сиёсат ва муқовимат ба қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом, тибқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12 декабри соли 2017, №966 “Дар бораи муайян намудани мақоми ваколатдор дар самти муқовимат ба қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом” Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун мақоми ваколатдор муайян карда шуд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз моҳи сентябри соли 2017 то ноябри соли 2018 дар ҷараёни баргузори даври дуюми баҳодиҳии тарафайни низоми миллии МҚД/МТ/МПСҚО қарор дошт. Ҳисоботи баҳодиҳии тарафайни кишвар дар рафти Ҷаласаи 29-уми пленарии ГАО, рӯзҳои 12 - 16 ноябри соли 2018 дар ш. Минск (Ҷумҳурии Беларус) муҳокима ва тасдиқ гардид.

Бо мақсади рафъи камбудииҳои дар Ҳисоботи баҳодиҳии тарафайни Ҷумҳурии Тоҷикистон муайяншуда лоиҳаи “Нақшаи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рафъи камбудииҳои мутобиқати техникӣ ва баланд бардоштани самаранокии низоми муқовимат ба қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом (МҚД/МТ/МПСҚО)” таҳия гардид, ки он санаи 4 апрели соли 2019 аз ҷониби Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ ва чорабиниҳои он мавриди корбарӣ қарор доранд.

Ҳамзамон, бо мақсади рафъи камбудииҳои Ҳисобот аз ҷониби Котиботи ГАО Нақшаи лоиҳавии кумаки техникӣ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шуд, ки он моҳи ноябри соли 2019 дар рафти Ҷаласаи 31-уми ГАО (ш. Ашқобод) тасдиқ гардид. Дар доираи Нақшаи кумаки техникӣ бо шарикони рушд ҳамкорӣ дар самти амалисозии чорабиниҳои дар Нақша дарҷгардида ба роҳ монда шудааст.

Дар асоси банди 4-и Нақшаи амалисозии Концепсияи миллии МҚД/МТ/МПСҚО барои солҳои 2018-2025, бо қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон аз 7 декабри соли 2018, №166, Маркази омӯзишӣ-методии Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон таъсис дода шуд. Мақсади асосии таъсис ёфтани Марказ ин бунёди низоми бисёрзинавии омӯзиш ва тақмили ихтисоси кормандони мақомоти танзим ва назорати давлатӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва ташкилотҳое, ки бо маблағҳои пулӣ ва ё дигар молу мулк, инчунин дигар ташкилотҳои худтанзимкунанда дар самти МҚД/МТ/МПСҚО амалиёт анҷом медиҳанд, ба ҳисоб меравад. Ба маркази мазкур иҷозатномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон 27 марти соли 2019, АУ №0002733 дода шуд, ки тибқи салоҳияти худ чорабиниҳои таълимиро мунтазам ташкил менамояд.

Аз давраи таъсис то давраи ҳисоботӣ имрӯз бо ташаббуси Марказ ва иштироки кормандони Департамент, барои мутахассисони ташкилотҳои қарзии молиявии кишвар як қатор кӯрсҳои омӯзишӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО баргузор гардида, дар натиҷа ба беш аз 198 нафар сертификат супорида шуд. Инчунин, дар муҳлати зикршуда кормандони ташкилотҳои суғуртави низ бо кӯрсҳои омӯзишӣ фаро гирифта шуда ба 10 нафар шунавандагон кӯрсҳои омӯзиши сертификат тақдим гардид. Минбаъд низ тибқи талаботи ҷойдошта ба дигар субъектҳои мониторинги молиявӣ, ки бо маблағҳои пулӣ сару кор доранд, кӯрсҳои омӯзишӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО гузаронида мешавад.

Дар баробари баррасии қисматҳои мухталиф, яке аз самтҳои фаъолияти Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон ин мубодилаи иттилоот бо мақомоти кашшофии молиявии хориҷӣ мебошад. Аз соли 2012 Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун мақоми кашшофии молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон аъзои гурӯҳи “Эгмонт” буда, дар доираи он бо зиёда аз 160 мақоми кашшофии молиявии давлатҳои хориҷӣ табодули маълумотро ба роҳ мондааст.

Аз соли 2010 то инҷониб баргузори чорабиниҳо дар доираи ҷаласаҳои ГАО тавассути маҷозӣ бомуваффақият идома ёфта истодааст. Ин усули муошират дар доираи расонидани кӯмаки техникӣ аз ҷониби Федератсияи Русия ба кишварҳои аъзои ГАО ба роҳ монда шудааст. Айни замон, низоми иттилоотонӣ аз ҷониби мақомоти кашшофии молиявии давлатҳои аъзои ГАО фаъолона истифода бурда мешавад. Оператори ин низом, ки барои кор ва дастгирии чорабиниҳо масъул аст, Маркази байналмилалӣ таълимию методии мониторинги молиявии Федератсияи Русия ба ҳисоб меравад.

Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон бо дастгирии Маркази байналмилалӣ таълимию методии мониторинги молиявии Федератсияи Русия ба шабакаи видеоконфронс (ВКС) соли 2013 пайвасти карда шудааст. Аъзои мақомоти кашшофӣ молиявии давлатҳои аъзои ГАО, инчунин намояндагони мақомоти назоратӣ ва ҳифзи ҳуқуқ, бахши хусусии кишварҳои аъзо бо истифода аз рушди илму технологияи муосир чорабиниҳои омӯзишӣ (маърузаҳо, семинарҳо), мизҳои мудаваар, муҳокимаҳо, ҳисоботдиҳӣ дар бораи пешрафти кишварҳо, вохӯриҳо ва мубодилаи иттилоотро дар мавзӯҳои мубрам тавассути ин низом баргузор менамоянд.

Ҳамзамон, ҷиҳати тақвият бахшидани низоми миллии МҚД/МТ/МПСҚО ва мутобиқ намудани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба стандартҳои байналмилалӣ, аз ҷумла талаботи тавсияҳои ФАТФ, Бонки миллии Тоҷикистон аз соли 2018 то соли ҳисоботи зиёда аз 30 лоиҳаи тағйиру иловаҳо ба қонунҳо ва кодексҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия намуда, инчунин ба зиёда аз 20 лоиҳаи санадҳои зерқонунӣ тағйиру иловаҳои нав ворид намуд, ки мавриди амал қарор дода шуданд.

Доир ба масъалаи ҳамкорӣ ва мубодилаи иттилоот байни Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон ва мақомоти кашшофӣ молиявии хориҷӣ диққати махсус дода мешавад, ки ин дар ошкор ва пешгирӣ кардани ҳолатҳои алоқаманд ба ҚД/МТ нақши арзанда дорад. Агар дар оғози фаъолият ҳама иқтидор ба ташаккули асосҳои ҳуқуқии фаъолияти низоми пурраи МҚД/МТ/МПСҚО равона гардида бошад, баъдтар қадамҳои таҷрибавии амалиётӣ ва самаранок фаъолияткунанда вобаста ба танзими мақомоти кашшофӣ молиявӣ пурра амалӣ гардида истодаанд. Ба ҳолати ҳисобот 16 адад Ёддошти тафохум бо мақомоти кашшофӣ молиявии хориҷӣ ба имзо расонида шудааст.

Ҷиҳати назорати низоми МҚД/МТ/МПСҚО, аз давраи ташкилшавӣ мутахассисони Бонки миллии Тоҷикистон (Департаменти мониторинги молиявӣ) дар якҷоягӣ бо намояндагони дигар сохторҳои дахлдори Бонки миллии Тоҷикистон, инчунин бо иштироки намояндагони мақомоти назоратӣ дар санҷиши ҳамаҷониба ва мавзӯии ташкилотҳое, ки бо маблағҳои пулӣ ва дигар молу мулк амалиёт анҷом медиҳанд, иштирок намуда, аз натиҷаашон санадҳои дахлдор тартиб дода шудааст.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки аксари шахсони бо терроризм алоқаманд ҳангоми шомилшавӣ ба гурӯҳҳои тундрав (террористӣ-экстремистӣ) аз низомҳои молиявии расмӣ (ташкilotҳои қарзии молиявӣ), дар намуди интиқоли маблағ тавассути низомҳои интиқолий, кортҳои пардохтии бонкӣ, ё ин ки ҳамёнҳои электронӣ истифода мебаранд. Мақоми танзимгар ва назоратбаранда дар самти МҚД/МТ/МПСҚО Бонки миллии Тоҷикистон ба ҳисоб рафта, ҳамчун мақоми ваколатдор метавонад барои бо сифати баланд роҳандозӣ намудани корҳои таҳлилию назоратӣ дар ҳамоҳангӣ бо ташкilotҳои қарзии молиявӣ ва мақомоти ҳифзи ҳуқуқ мусоидат намояд. Инчунин, амалиётҳои бонкӣ, ки шубҳаноканд ва тавассути минтақаҳои хавфи баланддошта анҷом дода мешаванд, мунтазам мавриди мониторинги доимӣ қарор мегиранд.

Инчунин, бо мақсади мусоидат ба амнияти миллий, пешгирӣ намудани амалҳои террористӣ-экстремистӣ, ҳолатҳои шомилшавии шахрвандони ҷумҳурӣ ба гурӯҳҳои террористӣ як қатор чораҳои зарурӣ андешида шуданд. Дар баробари ин бояд қайд намуд, ки дар саҳифаи Департаменти мониторинги молияви сомонии Бонки миллии Тоҷикистон рӯйхати шахсоне, ки аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун бо терроризм алоқаманданд эътироф шудаанд барои корбари ташкilotҳои ҳисобдиханда, аз ҷумла ташкilotҳои қарзии молияви нашр шудааст.

Барои коркарди автоматии маълумотҳо бошад, дар Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон барномаи автоматикунонидашудаи ҳисоботҳо насб гардида, ҷиҳати қабул, коркард ва таҳлили ҳисоботҳо дар самти МҚД/МТ/МПСҚО, ҳамаҷуза аз ҷониби ташкilotҳое, ки бо маблағҳои пулӣ ё дигар молу мулк амалиёт анҷом медиҳанд (бахусус ташкilotҳои қарзии молиявӣ), дар шакли муайяншуда маълумот оид ба аҳд/амалиётҳои шубҳанок ва ҳатман назоратшаванда пешниҳод гашта истодааст.

Бояд қайд намуд, ки дар 34-ум ҷаласаи пленарии ГАО, ки аз 24-уми май то 3-юми июни соли 2021 тариқи фосилавӣ баргузор гардид, Ҳисоботи дуҷуми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пешрафт мавриди муҳокима қарор гирифт. Дар доираи Ҳисоботи дуҷуми Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пешрафт рафъи камбудҳои дар Ҳисоботи баҳодиҳии тарафайни Ҷумҳурии Тоҷикистон

ошкоршуда, хусусан камбудиҳои тавсияҳои 6, 7, 16 ва 35 ФАТФ, ки қаблан манфӣ арзёбӣ шуда буданд, инчунин талаботҳои нави тавсияҳои 2, 15, 18 ва 21 ФАТФ, ки пас аз баҳодиҳии тарафайни Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидаанд, мавриди муҳокима қарор дода шуданд. Дар натиҷа, бо назардошти пешравии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар татбиқи тавсияҳои ФАТФ ва тағйиру иловаҳои дар қонунгузориҳои самти мазкур баамаломеда, Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дастовардҳои зерин ноил гардид:

- баҳои тавсияҳои 16 ва 35 ФАТФ, ки аз рӯи онҳо Ҷумҳурии Тоҷикистон “қисман мутобиқ” арзёбӣ гардида буданд, як зина то ба “мутобиқи назаррас” баланд бардошта шуданд;
- баҳои тавсияи 7 ФАТФ, ки “номутобиқ” арзёбӣ гардида буд, низ яз зина то ба “қисман мутобиқ” баланд бардошта шуд;
- мутобиқат ба талаботи тавсияҳои нави 2 ва 21 ФАТФ баҳои баланди “комилан мутобиқ” арзёбӣ гардид;
- рейтинги тавсияҳои 15 ва 18 бетағйир мувофиқан дар сатҳи “қисман мутобиқ” ва “мутобиқи назаррас” боқӣ монданд.

Такмил додани қонунгузории соҳавӣ

Дар соли 2021 Департамент бо мақсади мутобиқ намудани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тавсияҳои ФАТФ ва иҷрои Нақшаи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба рафъи камбудии мутобиқати техникӣ ва баланд бардоштани самаранокии низоми МҚД/МТ/МПСҚО, ки 4.04.2019с. аз ҷониби Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, корҳои зеринро анҷом додааст:

1. Дар асоси фармони Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 августи 2020, №5-115 ҷиҳати таҳия намудани лоиҳаи “Тартиби гузаронидани тафтишоти молу мулкӣ (молиявии қиёсӣ)” гурӯҳи кории байниидоравӣ дар ҳайати кормандони Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Департамент ташкил гардид. Қобили қайд аст, ки тибқи фармони мазкур гузаронидани корҳои ташкилӣ вобаста ба таҳияи лоиҳа ба зиммаи Департамент вогузор гардида буд. Аз ҷониби гурӯҳи корӣ лоиҳаи “Тартиби гузаронидани тафтишоти молу мулкӣ (молиявии қиёсӣ)” таҳия гардид, ки бо фармони Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20 апрели соли 2021, №5-39 тасдиқ карда шуд.

2. Соли 2020 дар асоси пайнавишти №16 ҷаласаи Комиссияи доимоамалкунандаи байниидоравӣ оид ба МҚД/МТ/МПСҚО аз 13 сентябри соли 2019 барои рафъи камбудии ва таҳия намудани лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, гурӯҳи кории байниидоравӣ дар ҳайати мутахассисони Департамент, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Хадамоти алоқаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфта буд, ки ин гурӯҳ лоиҳаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи нотариати давлатӣ”, “Дар бораи фаъолияти аудиторӣ”, “Дар бораи бозори коғазҳои қиматнок” ва “Дар бораи алоқаи почта”-ро таҳия ва ба вазорату идораҳои марбута барои мувофиқа ирсол намуд. Қобили қайд аст, ки лоиҳаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи нотариати

давлатӣ” ва “Дар бораи фаъолияти аудиторӣ” санаи 25 июни соли 2021 мувофиқан таҳти №1788 ва №1797 қабул гардиданд.

3. Бо фармоиши БМТ аз 3 феввали соли 2021, №281/23.1 чиҳати таҳия намудани лоиҳаи консепсияи фароҳам овардани шароити мусоид барои ҷалби сармояи шаҳрвандон ба иқтисоди миллӣ тавассути авф бинобар қонунигардонии маблағҳо ва дигар дороиҳо, аз ҳисоби мутахассисони воҳидҳои сохторӣ, аз ҷумла Департамент гурӯҳи корӣ ташкил карда шуд. Аз ҷониби гурӯҳи корӣ лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи авф бинобар қонунигардонии дороиҳо ва маблағҳои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон” таҳия карда шуд, ки он 2 июли соли 2021, №1802 қабул гардид. Боиси зикр аст, ки қабули чунин Қонун ва амалӣ намудани он тартиби махсуси татбиқро дорад, ки бояд дар доираи қоидаҳои ГАО [1] ва мутобиқ ба 4 принципи асосии ФАТФ, ки нисбат ба чунин барномаҳо пешбинӣ шудааст, амалӣ карда шаванд. Бо мадди назар намудани қоидаҳои мазкур ва принципҳои асосии ФАТФ кишварҳои татбиқкунанда худро ба хавфҳои гуногун, аз ҷумла хавфҳои сиёсӣ иқтисодӣ дучор мегардонанд. Вобаста ба ин, қонуни мазкур тибқи тартиби муқарраршуда бо ГАО мувофиқа гардида, дар 35-умин ҷаласаи пленарии ГАО, ки 1-2 ноябри соли 2021 тариқи маҷозӣ баргузор гардид, баррасӣ шуда, мутобиқ ба принципҳои ФАТФ эътироф карда шуд.

4. Бо мақсади иҷрои банди 2 Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Стратегияи муқовимат ба экстремизм ва терроризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025” аз 01.06.2021, №187 Нақшаи чорабиниҳои БМТ доир ба амалисозии Стратегияи мазкур таҳия гардида, бо Фармони БМТ аз 17.11.2021, №168/фф тасдиқ карда шуд.

Ҳамзамон, қобили қайд аст, ки дар доираи кумаки техникии Хазиона байналмилалӣ асёр барои таҳияи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом” дар таҳрири нав корҳо идома доранд.

[1] Тартиботи ГАО оид ба баррасии барномаҳои риояи ихтиёрии қонунгузориҳои андоз дар давлатҳои аъзои ГАО (WGEL (2014) 6 rev.1)

Чамъоварӣ ва таҳлили маълумотҳо

Барои иҷро намудани вазифаҳои худ дар Департамент барномаи коркарди маълумотҳо насб карда шудааст. Барномаи мазкур қобилияти қабул, коркард ва таҳлили ҳисоботҳоро дошта, ҳамарӯза аз ҷониби ташкилотҳое, ки бо маблағҳои пулӣ ё дигар молу мулк амалиёт анҷом медиҳанд, дар шакли муайяншудаи барномаи мазкур маълумот оид ба аҳд/амалиётҳои шубҳанок ва ҳатман назоратшаванда пешниҳод гашта истодааст.

Дар соли 2021 аз ҷониби кормандони Департамент ба шахсони мутасадди ташкилотҳое, ки бо маблағҳои пулӣ ё дигар молу мулк амалиёт анҷом медиҳанд, 14 омӯзиш ҷиҳати сари вақт ва дуруст пешниҳод намудани ҳисоботи №101 “Оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок ва ҳатман назоратшаванда”, гузаронида шуда, дар ин замина ба онҳо номи истифодабаранда ва рамзи махфӣ оиди дастрасӣ ба барномаи коркарди маълумотҳо “Smart Vision+” дода шуд.

Дар давраи ҳисоботӣ Департамент ҳамкориро бо мақомоти ҳифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти мониторинги молиявии хориҷӣ идома дода, ба 177 адад дархостҳои мақомоти ҳифзи ҳуқуқи ватанӣ ва ба 23 адад дархостҳои мақомоти мониторинги молиявии хориҷӣ ҷавобҳои дахлдор ирсол намудааст.

Ҳамзамон, дар доираи ҳамкорӣ ба мақомоти дахлдори ватанӣ 37 адад дархостҳо оид ба дастрас намудани маълумоти дахлдор ирсол намуд.

Ҷадвали 1.

	2019	2020	2021
Шумораи мукотиботи воридшуда аз мақомоти дахлдори ватанӣ	225	347	177
Шумораи мукотиботи воридшуда аз мақомоти кашшофии молиявии хориҷӣ	69	22	23

Дар ин давра, аз ҷониби Департамент бо мақсади муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, ҳолатҳои эҳтимолии қонунигардонии даромадҳо бо роҳи фурӯши ғайриқонунии маводи мухаддир, сохтакории ҳуҷҷатҳо, барнагардонидани маблағҳо бо асъори хориҷӣ аз дигар кишварҳо, инчунин ҳолатҳои эҳтимолии соҳибкорӣ ё фаъолияти тиҷоратии ғайриқонунии якчанд шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ошкор гардида, оид ба онҳо маводи ташаббусӣ (3 мавод) барои баррасӣ ва гузаронидани корҳои тафтишотӣ ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол карда шудааст.

Ҳамзамон, бо мақсади ошкор ва пешгирии ҳолатҳои маблағгузории терроризм ва шомилшавии шахрвандон ба гурӯҳҳои террористӣ-экстремистӣ ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон 34 маводи ташаббусӣ ирсол гардид.

Ҷадвали 2. Маводҳои ташаббусӣ ба мақомоти дахлдори ватанӣ

Шумораи маводҳои ташаббусии ирсолшуда ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ	2019	2020	2021
дар самти маблағгузории терроризм	60	49	34
дар самти қонунигардонии даромадҳо	12	7	3

Назорати ташкilotҳои ҳисоботдиҳанда

Дар давраи сипаришуда, ҷиҳати назорати иҷроиши талаботи қонунгузорӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО, аз ҷониби мутахассисони Департамент дар якҷоягӣ бо намоёндагони дигар сохторҳои дахлдори Бонки миллии Тоҷикистон санҷишҳои ҳамаҷонибаи 27 ташкилоти қарзӣ (бонкҳо 12 ва ТАҚХ 15) ва 2 ташкилоти суғуртавӣ гузаронида шуда, аз натиҷаи онҳо санадҳои санҷишӣ тартиб дода шудааст. Чунончи, дар ин давра 2 адад санҷишҳои мавзӯӣ гузаронида шудааст. Дар натиҷаи санҷишҳои гузаронидашуда аз тарафи Бонки миллии Тоҷикистон нисбати ташкилотҳои зикршуда вобаста ба камбудии ҷойдошта чораҳои фаврӣ-ислоҳӣ ва таъсиррасонӣ, аз ҷумла ирсоли 1 амрнома татбиқ карда шудааст.

Қайд кардан зарур аст, ки пандемияи “COVID-19” боис гардид, ки дар соли 2020 то як муддати муайян баргузориҳои санҷишҳо дар самти МҚД/МТ/МПСҚО мавқуф гузошта шавад.

Ҷадвали 3.

Санҷишҳои гузаронидашуда	2019	2020	2021
Ташкилоти қарзии молиявӣ	32	22	27
Ташкилоти суғуртавӣ	2	1	2
Нотариуси давлатӣ	19		
Идораи букмекери	2		
Гаравхонаҳо	2		

Ҳамкори байналмилалӣ

Муҳимияти ҳамкори байналмилалӣ

Дар доираи Нақшаи лоиҳавии кумаки техникии ГАО барои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади такмили речаи МҚД/МТ/МПСҚО ва бартараф намудани камбудихо дар ин самт, ки баъди наشري Ҳисоботи баҳодиҳии тарафайн ба амал омад, ҳамкори дучониба бо шарикони рушд идома дорад.

Дар ҳамкорӣ бо коршиносони Ҳазинаи Байналмилалии Асър як қатор лоиҳаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки таҳия гардида буданд, бо мувофиқа гардида, дар доираи ҳамкориҳои бароҳмондашуда лоиҳаи қонуни нави Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи муқовимат ба қонунигардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи қиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом” таҳия гардид. Дар баробари ин, дар самти гузаронидани баҳодиҳии хавфҳои ҚД/МТ дар бахшҳои ташкилотҳои қарзии молиявӣ ва ташкилотҳои суғуртавӣ, вохӯриҳои маҷозӣ гузаронида шуда, нақшаҳои минбаъда баррасӣ гардиданд.

Дар ҳамкорӣ бо коршиносони Бонки Осиёи Рушд (БОР) ҷиҳати пурзӯр намудани назорат дар самти МҚД/МТ/МПСҚО “Роҳнамо барои баргузори санҷиш оид ба МҚД/МТ/МПСҚО барои мақомоти назораткунанда (Бонки миллии Тоҷикистон/Департаменти мониторинги молиявӣ, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Хадамоти алоқаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Матритсаи баҳодиҳии хавфҳои ҚД/МТ/МПСҚО барои мақомоти назоратӣ”, инчунин “Методологияи баҳодиҳии хавфи ҚД/МТ/МПСҚО барои бахши хусусӣ” таҳия гардид. Ҳамзамон бо ин, мулоқотҳои маҷозӣ бо намояндагони БОР барпо гардида, масъалаҳои гузаронидани тренинго вобаста ба маводҳои таҳиягардида баррасӣ шуданд.

Дар доираи ҳамкориҳои бароҳмондашуда бо Дафтари Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо (САҲА) дар шаҳри Душанбе вохӯриҳои дучониба ва бисёрҷониба гузаронида шуда, дар рафти онҳо масъалаҳо оид ба татбиқи лоиҳаҳо ва ҳамоҳанг намудани ҳамкориҳо муҳокима шуданд. Ҳамин тариқ қониби САҲА иброз дошт, ки бо мақсади иҷрои тавсияи 1 Гурӯҳи татбиқи чораҳои молиявӣ (ФАТФ), фаъолиятро дар гузаронидани Баҳодиҳии хавфи миллии қонунигардонии даромадҳои бо роҳи қиноят бадастоварда ва

маблағгузориинтерроризми наватӣ дар ҷумҳуриё ҷалби коршиноси байналмилалӣ ба роҳ мемонад. Дар ин самт, гуфтушунидҳои маҷозӣ бо намоёндагони САҲА ва коршиноси ҷалбшудаякчанд маротиба ҷиҳати баррасии қадамҳои минбаъда баргузор гардид.

Дар баробари ин, вохӯрии ҳайати коршиносони лоиҳаи “Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар Осиёи марказӣ - LEICA”-и Иттиҳоди Аврупо бо намоёндагони Департамент барпо гардида, дар ҷараёни он “Нақшаи минтақавии лоиҳаи LEICA” ва “Нақшаи ҷорабиниҳо барои Тоҷикистон” муҳокима карда шуданд. Ҳадафи лоиҳаи мазкур дастгирии тадбирҳои таҳкими иқтисодии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва расонидани кӯмаки техникӣ ва таълимии махсус дар сатҳи миллӣ ва минтақавӣ мебошад. Дар ҷараёни вохӯриҳои гузаронидашуда нақшаҳои зикршуда муҳокима карда шуданд. Дар ин ҷода, дар баробари намоёндагони намоёндагони мақомоти ҳифзи ҳуқуқи кишвар намоёндагони Департамент дар семинарҳои, ки аз ҷониби LEICA ташкил шудааст, иштирок намудаанд.

Дар баробари ин, соли 2021 намоёндагони Департамент бо ҳайати Гурӯҳи мусоидати таҳлилӣ ва назорати иҷрои қатъномаҳои Шӯрои Амнияи СММ пойд ба татбиқи низомҳои таҳримӣ вохӯрӣ баргузор намуданд.

Қайд кардан зарур аст, ки бо назардошти вазъи бамиеномада оид ба паҳншавии сирояти COVID-19, аксар аз ҷорабиниҳои кӯмаки техникӣ ба таъхир афтада, санаҳои таҷдид намудани онҳо бо ҷонибҳо мавриди муҳокима қарор гирифтанд.

Баргузори чаласаҳои муҳим дар самти МҚД/МТ/МПСҚО

Қайд кардан ба маврид аст, ки мақоми олии ГАО чаласаҳои пленарӣ буда, тибқи тартиб дар як сол ду маротиба гузаронида мешаванд. Соли 2021 дар робита ба паҳншавии бемории сирояти короновирус чаласаҳои пленарии ГАО тариқи маҷозӣ сурат гирифтанд. Дар ин давра рӯзҳои 24-27 майи соли 2021 чаласаҳои Гурӯҳҳои кори ГАО ва рӯзҳои 2-3 июни соли 2021 чаласаи 34-уми пленарии ГАО, инчунин санаҳои 11-16 ноябр чаласаҳои Гурӯҳҳои кори ГАО ва 18 ноябр чаласаи 35-уми пленарии ГАО баргузор гардиданд, ки дар кори онҳо намоёндагони Департамент ширкат варзиданд.

Ҳамчунин, дар ин давра чаласаҳои Шӯрои роҳбарони мақоми кашшофии молиявии кишварҳои-аъзои Иттиҳоди давлатҳои мустақил (ШРМКМ ИДМ) ба таври маҷозӣ ва ҳузурӣ гузаронида шудааст. Санаи 2 феврал чаласаи 16-уми ШРМКМ ИДМ ва санаи 19 июл чаласаи 17-уми ШРМКМ ИДМ ба таври маҷозӣ

сурат гирита, ҷаласаи 18-уми ШРМКМ ИДМ 3 октябр дар ш.Сочии Федератсияи Россия баргузор гардид.

Дар соли 2021 бо мақсади ҳамкории мутақобила ва мубодилаи иттилоот бо мақомоти кашшофии молиявии хориҷӣ, «Ёддошти тафохум байни Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон ва Воҳиди мониторинги молиявии Покистон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи мубодилаи иттилооти мақомоти кашшофии молиявӣ вобаста ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, ҷиноятҳои асосӣ (предикатӣ) ва маблағгузориҳои терроризм» ба имзо расонида шудааст.

Ҳамчунин, бо мақсади ҳамроҳангсозии фаъолияти мақоми ваколатдор, мақомоти давлатии танзиму назорат ва ташкилотҳои ҳисоботдиҳанда дар пешгирӣ ва муқовимат ба қонунигардонии даромадҳо, инчунин мубодилаи таҷрибаи пешқадам ва таҳкими ҳамкориҳо дар ин самт ҷаласаи навбатии Комиссияи доимоамалкунандаи байниидоравӣ оид ба МҚД/МТ/МПСҚО Низомномаи Шӯрои комплаенс қабул гардид.

Маркази омӯзишӣ-методии Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон

Таъсис ёфтани Маркази омӯзишӣ – методии Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон

Дар асоси Нақшаи амалисозии Концепсияи миллии МҚД/МТ/МПСҚО барои солҳои 2018-2025, бо Қарори Раёсати Бонки миллии Тоҷикистон №166 аз 7 декабри соли 2018 Маркази омӯзишӣ-методии Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон таъсис дода шуд. Зарурати таъсис додани Маркази омӯзишӣ – методӣ ин ташкили низоми бисёрзинагии омӯзиш ва такмили ихтисоси кормандони мақомоти давлатӣ ва бахши хусусӣ дар самти муқовимат ба қонунигардони даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом (МҚД/МТ/МПСҚО) мебошад.

Ҳамасола дар асосӣ Барномаи омӯзишии Маркази омӯзишӣ – методӣ курсҳои омӯзишӣ бо иштироки кормандони Департамент, ки асосан аз рӯи амалия омӯзиш мегузаронанд, гузаронида мешавад. Минбаъд дар назар дошта шудааст, ки барои фаро гирифтани мавзӯҳои назариявӣ дар курсҳои омӯзишӣ муаллимони донишгоҳҳои олии кишвар низ ҷалб карда шаванд.

Дар соли 2021 бо ташаббуси маркази омӯзишӣ-методии Департамент (минбаъд – Марказ) якчанд чорабиниҳои омӯзишӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО барои ташкилотҳои ҳисоботдиҳанда барпо гардиданд.

Аз 17 то 20 августи соли 2021 дар шуъбаи минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон дар ш. Кӯлоб (вилояти Хатлон) бо ташаббуси Маркази омӯзишӣ – методии Департамент курси омӯзишӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО баргузор гардид.

Дар курси омӯзишии мазкур кормандони шуъбаҳои минтақавии Бонки миллии Тоҷикистон дар ш. Кӯлоб, ш. Бохтар, ш. Хоруғ ва мутахассисони ташкилотҳои қарзии молиявии дар ҳудуди вилояти Хатлон фаъолиятдошта (зиёда аз 40 нафар), аз ҷумла БДА Ҷумҳурии Тоҷикистон “Амонатбанк”, ҶСК “Ориёнбанк”; ҶСП “Аввалин бонки молиявии хурд”; ҶСК “Тавҳидбанк”; ҶСП “Бонки Эсхата”, ҶСП “Спитамен Бонк”, ҶСП “Бонки байналмилалӣ Тоҷикистон”, ҶСК “Коммерсбонки Тоҷикистон”, ҶСП ТАҚХ “Имон Интернешнл”,

ҶДММ ТАҚХ “ҲАЗО С” ва ҶДММ ТҚХ “Фурӯз” иштирок намуданд.Шунавандагони курс бо самтҳои мухталифи марбут ба МҚД/МТ/МПСҚО, аз ҷумла, асосҳои ба вуҷуд омадани стандартҳои байналмилалӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО ва татбиқи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ошкорнамоии ҳолатҳои маблағгузори терроризм ва ҷиноятҳои предикатӣ ва дигар масъалаҳои вобастаи самти зикршуда шинос шуданд.

Тибқи тартиби ҷойдошта баъд аз анҷоми ҷорабиниҳои омӯзишӣ ба иштироккунандагони ҷорабинӣ сертификати хатми курси мазкур тақдим гардид.

Курсҳои омӯзишӣ на танҳо барои ташкилотҳои қарзӣ молиявӣ гузаронида мешавад, балки он тамоми субъектҳои ҳисоботдиҳандаро, ки бо маблағҳои пулӣ сару кордоранд фаро мегирад.

Ба ин мақсад аз 1 то 3 декабр – курси омӯзишӣ барои ташкилотҳои суғуртавӣ дар самти МҚД/МТ/МПСҚО баргузор гардид. Шунавандагони курс бо самтҳои мухталифи мавзӯҳои марбут ба МҚД/МТ/МПСҚО шинос шуданд, аз ҷумла стандартҳои байналмилалӣ, қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти МҚД/МТ/МПСҚО, инчунин пешниҳоди ҳисобот оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок ва ҳатман назоратшаванда. Аллакай, намоёндагони ташкилотҳои суғуртавӣ ба монанди дигар субъектҳои ҳисоботдиҳанда ба барномаи коркард ва таҳлили ҳисоботҳои Департаменти мониторинги молиявӣ (Smart Vision+) дастрасӣ дошта, тибқи тартиби ҷойдошта маълумоти ҳатман назоратшавандаро ба унвони Бонки миллии Тоҷикистон ирсол менамоянд.Тибқи тартиб дар анҷоми омӯзиши мазкур низ ба иштирокчиён сертификати хатми курси омӯзиши супорида шуд.

Инчунин, дар давраи ҳисоботӣ бо ташаббуси Котиботи ҲАО, мақомоти кашшофии молиявии кишварҳои аъзои ҲАО ва ташкилотҳои байналмилалӣ, аз ҷумла, Маркази байналмилалӣ омӯзишӣ-методи мониторинги молиявӣ ва Ҳадамоти мониторинги молиявии Федератсияи Россия 19 ҷорабиниҳои омӯзишӣ ва мизи мудаввар дар мавзӯҳои марбут ба МҚД/МТ/МПСҚО баргузор гардиданд.

Департаменти мониторинги молиявии
назди Бонки миллии Тоҷикистон